

Baggrundsnotat med indledende overvejelser i forbindelse med mulig indgåelse af samarbejde om genbrugsstation

Dette notat har til formål at give et første grundlag for eventuelle overvejelser om at erstatte Ishøj kommunes nuværende genbrugsstation med en samarbejdsaftale med en nabokommune. Indledningsvis belyses eventuelle formelle bindinger, dernæst gives en status for den nuværende brug af genbrugsstation i sammenhæng med kommunens øvrige tilbud og afslutningsvis gennemgås de potentielle genbrugsstationer, der kunne indgås en samarbejdsaftale om.

Bekendtgørelse om affald

Bekendtgørelsens §§ 32 og 40 stiller krav om, at kommunalbestyrelsen skal etablere en indsamlingsordning i form af en bringeordning, der giver husholdninger i kommunen adgang til mindst én genbrugsstation, og som giver virksomheder adgang til en genbrugsstation med affald, der i karakter svarer til det, husholdninger har adgang med.

Der er ingen krav om, at genbrugsstationen er beliggende i kommunen, dvs. den kan være beliggende i fx nabokommunen.

Det fastsættes i §§ 55 og 57, at der skal opkræves gebyr hos henholdsvis husholdninger og virksomheder. Husholdningerne opkræves for adgangen til genbrugsstationerne, og virksomhederne opkræves, hvis de gør brug af tilbuddet.

Vestforbrænding

Der er ingen krav i Vestforbrændings vedtægt om, at interessentkommunerne skal have sin egen en genbrugsstation beliggende i kommunen.

Der er besluttet en "Fællesaktivitet Genbrugsstationer" jf. Vestforbrændings fællesbestemmelser. "Fællesaktivitet Genbrugsstationer" indebærer, at interessentkommunerne kan anvise borgere og virksomheder til frit at benytte en hvilken som helst genbrugsstation i Vestforbrændings opland. Det er obligatorisk for alle interessentkommunerne at betale til fællesaktiviteten. Betalingen til fællesaktiviteten afhænger af antallet af helårsboliger og fritidshuse i kommunen og er uafhængig af antallet af genbrugsstationer i kommunen.

I tilknytning til "Fællesaktivitet Genbrugsstationer" er der vedtaget en frivillig fællesordning ("Tilmeldeordningen"), der administrerer og kontrollerer virksomhedernes betaling for brug af genbrugsstationerne. Ishøj kommune deltager i fællesordningen.

Deltagelsen i "Tilmeldeordningen" medvirker til, at kommunen får løftet sin forpligtelse til at opkræve gebyr hos de virksomheder, der benytter genbrugsstationerne, og kommunen får samtidig en andel af det beløb, som virksomhederne har indbetalt til

Vestforbrænding. Den enkelte kommunes andel er fastsat i en fordelingsnøgle vedtaget af Vestforbrændings bestyrelse.

Ishøj kommunen har indgået en aftale med Vestforbrænding om drift og bemanning af genbrugsstationen. Den seneste opdatering af aftalen er fra medio 2018. Aftalen kan opsiges med et års varsel til d. 1. januar.

Vestforbrænding er indstillet på, at der kan aftales et mere fleksibelt opsigelsestidspunkt, dvs. det kan ske med virkning fra andre tidspunkter end d. 1. januar. Vestforbrænding er endvidere åben over for, at opsigelsesvarslet kan gøres kortere. En forudsætning er dog, at Vestforbrænding ikke stilles økonomisk ringere, end hvis varslet på minimum et år var blevet overholdt.

Affaldsstrømme

Ishøj kommunes genbrugsstation modtog i 2017 2.091 ton affald. Affaldsmængden har været nogenlunde konstant de seneste seks år. Mængden svarer til ca. ca. 19 % af kommunens samlede affaldsmængde på 11.211 ton. Ca. 81 % af affaldet fra genbrugsstationen bliver genanvendt.

Genbrugsstationen har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 11 til 18 samt lørdag fra kl. 9 til 14.

Der var ca. 21.000 besøgende i 2017. Det gennemsnitlige besøgstal for en genbrugsstation i fællesaktiviteten er til sammenligning ca. 125.000 besøgende/år.

Der er i perioden 2016-2017 gennemført en brugerundersøgelse på samtlige genbrugsstationer i fællesaktiviteten. Over en samlet periode på seks dage blev alle besøgende spurgt om, hvilken kommunen affaldet kom fra. Undersøgelsen viste, at ved 34 ud af 1.073 besøg (= 3 %) på Ishøj kommunes genbrugsstation kom affaldet fra en anden kommune end Ishøj.

Modsvarende havde 153 ud af 2.250 besøgende (= 7 %) på Brøndby genbrugsstation affald med fra Ishøj kommune. På Høje-Taastrup genbrugsstation var der 50 ud af 1.670 besøgende (= 3 %) med affald fra Ishøj. Der blev endvidere afleveret enkelte læs på fem andre genbrugsstationer svarende til ca. 0,01 % af de besøgende på disse.

Vestforbrænding er ikke i besiddelse af viden om, hvorvidt der modtages affald fra Ishøj kommune på Greve og Hvidovre kommuners genbrugsstationer. Det forhold, at der skal anvendes sygesikringsbevis på Greve kommunes genbrugsstation indikerer imidlertid, at der her kun i begrænset omfang modtages affald fra Ishøj Kommune.

Ishøj kommune har en storskraldsordning og en haveaffaldsordning, hvor beboere i haveboliger kan få afhentet storskrald og haveaffald én gang om måneden. Beboere i etageboliger kan stille de samme fraktioner tæt ved boligen. Affaldet fra etageboliger

afhentes efter behov. Storskralds- og haveaffaldsordningerne omfatter ikke bygge- og anlægsaffald samt jord. Bygge- og anlægsaffald samt jord udgør til sammen cirka halvdelen af affaldet på genbrugsstationen.

Der blev indsamlet ca. 200 ton brændbart via genbrugsstationen og ca. 1.100 ton brændbart via storskraldsordningen. Der blev indsamlet ca. 400 ton haveaffald via genbrugsstationen og ca. 550 ton haveaffald via haveaffaldsordningen.

Potentielle aftalepartnere

De fire mest oplagte alternative muligheder er pga. deres nære beliggenhed genbrugsstationerne i Brøndby, Høje-Taastrup, Greve og Hvidovre kommuner.

Den førnævnte brugerundersøgelse fra 2016-2017 viste, at de personer, der ikke benyttede Ishøj genbrugsstation, primært benyttede Brøndby og Høje-Taastrups genbrugsstationer. Brugen af Brøndby og Høje-Taastrups genbrugsstationer kan være fordi, at åbningstiden på de to andre genbrugsstationer har passet bedre, eller fordi afstanden til disse er kortere for nogle yderdistrikter i kommunen. Hvis det sidste gør sig gældende, er det således ikke sikkert, at undersøgelsen siger noget om, hvilken genbrugsstation det er mest oplagt for Ishøj at samarbejde om, hvis der ikke var en genbrugsstation i Ishøj. Greve og Hvidovres genbrugsstationer indgik ikke i undersøgelsen, da de ikke er interessenter i Vestforbrænding. Vestforbrænding har ikke besøgsdata om disse to genbrugsstationer.

Flere undersøgelser bekræfter, at langt de fleste brugere af genbrugsstationerne bor i haveboliger. Hvis der tages udgangspunkt i følgende tre områder i Ishøj kommune med mange haveboliger: Ishøj Landsby, området lige syd for motorvejen og strandområdet - fås et meget repræsentativt billede af transporten til de fire førnævnte genbrugsstationer.

Det nedenstående skema viser afstand og transporttid til de fire muligheder jf. Kraks rutevejviser:

	Brøndby	Høje-Taastrup	Greve	Hvidovre
Ishøj Landsby	8,9 km/ 9 min	7,2 km/ 8 min	7,5 km/ 8 min	14,1 km/ 13 min
"Syd for motorvejen"	6,6 km/ 7 min	10,1 km/ 11 min	7,6 km/ 7 min	12,1 km/ 12 min
Strandområdet	5,6 km/ 7 min	11,8 km/ 13 min	9,3 km/ 10 min	11,4 km/ 12 min

Åbningstider

Brøndby: kl. 9-17

Høje-Taastrup: kl. 10-18

Greve: kl. 9-20

Hvidovre: hverdage 10-18, lørdag/søndag 10-17

Økonomiske betragtninger

Hvis der indgås en aftale med en anden kommune, skal der bl.a. fastsættes en betaling. Betalingens størrelse afhænger overordnet set dels af størrelsen på det beløb, der skal deles, og dels af kommunens andel, dvs. den valgte fordelingsnøgle.

De følgende betragter er baseret på, at der indgås en aftale med én anden kommune. Der er imidlertid principielt intet til hinder for at Ishøj kommune indgår flere – men tilsvarende mindre – aftaler med flere forskellige kommuner.

Beløbets størrelse

Vestforbrændings interressentkommuner med egen genbrugsstation har to omkostningsgrupper: Betalingen til fællesaktiviteten (transport og behandling af affaldet) og omkostningerne til den daglige drift (bygninger og mandskab).

Vestforbrændings interressentkommuner skal betale til fællesaktiviteten, uanset om kommunen har en genbrugsstation eller ej og uanset eventuelle samarbejdsaftaler med kommuner indenfor eller udenfor Vestforbrændings opland.

Ishøj kommune betalte aconto ca. 2.140.000 kr. til fællesaktiviteten i 2018. Hvis Ishøj kommune laver en aftale med fx Greve eller Hvidovre kommune, vil Ishøj på sin vis komme til at betale to gange for transport og behandling afhængig af aftalens omfang.

Da omkostningerne til transport og behandling af affaldet (fællesaktivitet) jf. nedenstående skema udgør den største post, må det forventes at blive væsentligt dyrere at indgå aftaler med Greve og Hvidovre kommuner - alt andet lige.

I det nedenstående skema er angivet nogle bud de samlede omkostninger for den samlede drift af de fire kommuners genbrugsstationer. Vestforbrænding har ikke været i dialog med de fire kommuner, og beløbene er således af vejledende karakter. Det skal endvidere bemærkes at de forskellige kommune i en konkret forhandling kunne ønske at tage udgangspunkt i andre principper ved fastsættelse af kommunens omkostninger.

	Fællesaktivitet	Drift og administration (anslået)	Samlet (anslået)	Andel som Ishøj skal bidrage til (anslået)
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio.kr.	Mio. kr.
Brøndby + Vallensbæk	6,4	4,4	10,8	4,4
Høje-Taastrup	8,0	3,8	11,8	3,8
Greve	-	-	10-12	10-12

Hvidovre	-	-	10-12	10-12
----------	---	---	-------	-------

Fordelingsprincipper

I den tidligere nævnte aftale mellem Vallensbæk og Brøndby kommuner fordeles omkostningerne i forhold til antal indbyggere. Indbyggertallet er et objektivi tal, der er nemt at opdatere.

I den nedenstående tabel er vist Ishøjs andel, hvis der blev taget udgangspunkt i kommunernes indbyggertal.

	Antal indbyggere	Ishøjs andel i %	Ishøjs andel i kr.
Ishøj	22.988	100 %	
Brøndby + Vallensbæk	51.818	31 %	1,4 mio. kr.
Høje-Taastrup	50.596	31 %	1,2 mio. kr.
Greve	49.974	32 %	3,2-3,8 mio. kr
Hvidovre	53.282	30 %	3,0-3,6 mio. kr.

Da det overvejende er husstande uden fælles opsamlingsløsninger, dvs. enfamilieshuse, der benytter genbrugsstationerne, er denne model mest anvendelig, når de to kommuner har lige stor andel af haveboliger og etageboliger. Som det fremgår af nedenstående tabel er indbyggertallet isoleret set mest favorabelt for Ishøj Kommune ved en aftale med Brøndby kommune, neutralt ved en aftale med Hvidovre kommune og mindre favorabelt ved en aftale med Høje-Taastrup og Greve kommuner.

	Andel haveboliger i procent
Brøndby	34 %
Ishøj	40 %
Hvidovre	43 %
Høje-Taastrup	52 %
Greve	73 %

En anden mulig fordelingsparameter kunne være antallet af boliger med eget opsamlingsmateriel fx haveboliger samt række-, kæde- og dobbelthuse. Andet og anslået betaling er vist i den nedenstående tabel.

	Antal haveboliger mv.	Ishøjs andel i %	Ishøjs andel i kr.
Ishøj	4.348		
Brøndby + Vallensbæk	10.910	28 %	1,2 mio. kr.

Høje-Taastrup	12.285	26 %	1,0 mio. kr.
Greve	15.877	21 %	2,1-2,5 mio. kr.
Hvidovre	10.579	29 %	2,9-3,5 mio. kr.

Der kunne også vælges en model, hvor affaldsmængden eller besøgstillene fastsætter fordelingsnøglen. Da affaldsmængden og besøgstillene i tilfælde af en lukning af Ishøj genbrugsstation ikke findes fremover, er det en fordelingsnøgle, der - alt andet lige - forbliver fast.

Vallensbæk kommune har indgået et samarbejde med Brøndby kommune om at benytte deres genbrugsstation. Hvis Ishøjs mængder også blev tilføjet til Brøndby genbrugsstation, ville Ishøjs andel af mængden på Brøndby genbrugsstation i 2017 have svaret til 10,1 % af den samlede affaldsmængde. Hvis den samme beregning foretages med besøgstillene for 2017, ville Ishøjs andel udgøre 13,4 %.

Hvis Ishøjs mængder blev tilføjet til Høje-Taastrup genbrugsstation, ville Ishøjs andel af mængden på Høje-Taastrup genbrugsstation i 2017 have svaret til 13,2 % af den samlede affaldsmængde. Hvis den samme beregning foretages med besøgstillene for 2017, ville Ishøjs andel udgøre 14,0 %.

Vestforbrænding har ikke kunne finde oplysninger om affaldsmængder og antal besøgende på Greve og Hvidovre kommuners genbrugsstationer.

I den nedenstående tabel er vist Ishøj kommunes andel, hvis en fordelingsnøgle blev baseret på henholdsvis affaldsmængder og besøgstal.

	Affaldsmængder		Besøgstal	
	Ishøjs andel i %	Ishøjs andel i kr.	Ishøjs andel i %	Ishøjs andel i kr.
Brøndby + Vallensbæk	10,1 %	0,4 mio. kr.	13,4 %	0,6 mio. kr.
Høje-Taastrup	13,2 %	0,5 mio. kr.	14,0 %	0,5 mio. kr.
Greve	?		?	
Hvidovre	?		?	

Tilskrivning af affaldsmængder

Ved eventuel indgåelse af en samarbejdsaftale med en anden kommune vil det være rimeligt og nærliggende, at affaldsmængderne på genbrugsstationen tilskrives begge kommune eller alle tre kommuner, hvis det bliver en aftale med Brøndby (og Vallensbæk).

I forhold til den enkelte kommunes genbrugsprocent er det en fordel at få tilskrevet så stor en andel af mængderne som muligt, da genanvendelsen af affaldet på genbrugsstationerne er højere end for den samlede mængde husholdningsaffald.

Det mest oplagte fordelingsprincip vil være forholdet mellem de to/tre parters betaling. Brøndby og Vallensbæk deler mængderne på Brøndby genbrugsstationerne i forhold til Vallensbæks andel af betalingen (som afspejler antallet af indbyggere i de to kommuner).

Affaldsmængderne på Brøndby genbrugsstation i 2017 var ca. 18.500 ton og affaldsmængden på Høje-Taastrup genbrugsstation var ca. 13.700 ton. Ishøj kommune vil således alt andet lige blevet tilskrevet en større affaldsmængde ved en aftale med Brøndby kommune – såfremt Ishøjs andel bliver ens i begge situationer.

Som tidligere nævnt kender Vestforbrænding ikke mængderne på Greve og Hvidovre genbrugsstationer. Vestforbrænding er heller ikke bekendt med, om de to genbrugsstationer har en højere genanvendelsesgrad end genbrugsstationerne i Vestforbrændings fællesaktivitet.